

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

יח' אלול ה'תשפ"ד עלון מס' 482 כי תבוא

זמני השבת:

עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	18:02	19:13	19:54
רחובות	18:21	19:15	19:52
חיפה	18:11	19:15	19:53
ב"ש	18:20	19:15	19:54
ת"א	18:19	19:15	19:52

בית מרדכי

נ"ש הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

המאמר המרכזי

מאת ראש המוסדות הרב עקיבא יגאל אבן דנאן שליט"א

לשון של שמחה

למצבה הראשון, קודם החטא, אנו אף מוסיפים ומשבחים את הארץ ואת פירותיה ואומרים: "ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה", ובהבאת ביכורים זו – אף מעלים אנו אותה נדבך נוסף בקדושה. (אביהם של ישראל על התורה)

ברכת השפע

"ברוך טנאך ומשאר תך" (כ"ה, ה')

מהי ה'משארת'? הסביר רש"י: "דבר יבש שנשאר בכף ואינו זב". אבן עזרא הסביר שזהו מקום הקמת. תרגום יונתן הסביר: "וחלת שירוי אצוותכן", כלומר תהיה ברכה בחלה שהוא מפריש. אך פירוש אחרון זה אינו מובן: איזו ברכה היא לבעל הבית בכך שתתברך החלה שהוא מפריש? והלא החלה לא תישאר אצלו, אלא תינתן לכהן! אלא, כאשר מביא אדם תרומות ומעשרות הוא בעצמו מתברך, כאמור: "השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך".

משה רבינו ע"ה מברך את ישראל שיזכו להביא חלה וביכורים, ועל ידם יתברכו בכל מכל כל.

על כך אנו אומרים בתפילה: "כאשר רצית ואמרת לברכנו", וכן: "טוב בעיניך לברכנו" – אנו נביא מעט, ועליו תחול ברכת ה' בשפע רב.

שתי דרכים לקדושה

"ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך עם קדש לה' אלקיך כאשר דבר" (כ"ו, י"ט)

שבחים הרבה נאמרו בפרשה על עם ישראל: "וה' האמירך", "ולתתך עליון", ולבסוף – "ולהיותך עם קדוש". כלומר, כל המעלות שנתברכו בהן ישראל – מטרתן להביא לידי "עם קדוש לה' אלוקיך".

ואיך יכול האדם להתגדל ולהתעלות במעלות הקדושה? שתי דרכים בפנינו: האחת – "ולדבקה בו". ללכת בדרכי הקב"ה: מה הוא רחום – אף אתה יהיה רחום. זאת נעשה על ידי קיום מצוות, כפי שאנו מברכים: "אשר 'קידשנו' במצוותיו".

הדרך השנייה – על ידי עסק התורה. כך מסביר 'אור החיים' הקדוש, שע"י לימוד התורה מתקדש האדם, והופך ל"ממלכת כהנים וגוי קדוש".

(דברי מרדכי)

עזרא הסופר התקין, כי בשבת שקודמת לשבת האחרונה בשנה נקרא בפרשת כי-תבוא. ולמה דווקא בשבת זו ולא בשבת האחרונה ממש? כדי שתכלה שנה וקללותיה, עוד לפני הסוף. שתהיה אחרית טובה וראשית לטובה ולברכה.

פותחת התורה את פרשתנו בדברים הבאים: "והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נותן לך נחלה וירשתה וישבת בה". על כך כותב רבנו "אור החיים" הקדוש, כי הכתוב באומרנו "אשר ה' אלקיך נותן לך" בא להודיע לכולנו כי לא כוחנו ועוצם ידינו עשו לנו את החיל הזה, לא ירשנו את הארץ בכוחות עצמנו, אלא זאת מתנת ה'.

וכן כתב הרמב"ן, שה' יתברך נתן את הארץ לאבותינו, אברהם יצחק ויעקב, ואנו נצטוונו לרשת אותה ולא לתת לה להיעזב ביד אחת מן האומות (סה"מ מ"ע ד).

ה' נתן לנו את הארץ כדי שננחל אותה, כדי שנשב בה, ולא חלילה בכדי לתת אותה לאחרים, אף לא חלק אחד ממנה. לא בעבור שלום, ואף לא בעבור פיקוח-נפש כביכול.

תיקון חטא המרגלים

בהמשך הפרשה, כשאנו קוראים על הבאת הביכורים, נאמר: "ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך". ומפרש רש"י, כי לא כל הפירות חייבים בביכורים, אלא שבעת המינים בלבד.

בא רבנו האר"י הקדוש וחיידש חידוש נפלא, על-פי דברי המשנה (ביכורים ג א): "כיצד מפרישין הביכורים? יורד אדם בתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה, אשכול שביכר רימון שביכר – קושרו בגמ"י". מדוע הזכרו רק שלושה מינים בלבד: תאנה, אשכול-ענבים ורימון, ולא הזכרו כל השבעה? אלא, אומר רבנו האר"י, יש בכך תיקון לחטא המרגלים. שכן המרגלים הוציאו דיבת הארץ, ועליהם נאמר: "ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישאוהו במוט בשנים ומן הרימונים, ומן התאנים". בדיוק בשלושת המינים הללו הוציאו המרגלים לעז על ארץ-ישראל! לכן כאשר ישראל מביאים את הביכורים בשמחה רבה, הרי הם מתקנים בשלושת המינים הללו את מה שקלקלו המרגלים באותם שלושה המינים עצמם. ומעבר לתיקון שבו מחזירים אנו כביכול את חשיבותה של הארץ

החיזוק השבועי

למה צריך להתפלל!?

אם ה' רוצה לתת לי שיתן ואם לא, מה יעזור שאני אתפלל?

א. "וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ... כי לא המטיר האלוקים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה". הביאור בזה כיוון שהאדם עדיין לא נברא ולא התפלל לגשם לכן לא ירד גשם ולא צמחו השיחים. ה' ברא את העולם במציאות שכדי לקבל-צריך להתפלל. משל למה הדבר דומה? לאדם שזכאי לקצבה מביטוח

לאומי אבל אין לו חשבון בנק. הוא לא יקבל אפילו לא שקל אחד, כי ביטוח לאומי מעביר כסף דרך חשבון בנק בלבד. זו היא מציאות התפילה, היא הצינור [החשבון בנק] שדרכו מקבלים את מה שמגיע לנו.

ב. סיבה נוספת ידועה יותר: גם אם לא מגיע לנו ע"י תפילה אפשר להשיג יותר, ויפק רצון מה' ". כביכול לשכנע את בורא עולם שכדאי לו לתת לנו.

אנחנו בעיצומם של ימי הרחמים והסליחות נתפלל בכוונה כדי שנזכה לקבל את המגיע לנו ויותר. (ע"פ שערם בתפילה. הרב פינקוס זצ"ל)

בס"ד סיימנו את השלד

עזרו לנו לסיים את בית ה' והנציחו את יקיריכם בבנין!

הפשו: נוקימים יחד את בית מרדכי

בית תורה וחסד "עטרת מרדכי אליהו" רח' הרב זכריה מדאר 31א, רחובות 08-9397933 | 054-4477562 טרת-מרדכי.קום ateretme@gmail.com

הליכות מבית מדרן

שו"ת בחושן משפט

בימים האחרונים נעשיתי בר מצוה ולפני כחודש לקחתי בלא רשות עט עיפרון מקלמר של אחד התלמידים ונשאר אצלי עד עכשיו. האם זה אסור? ומה עלי לעשות?

תשובה:

שאר עבירות בקטנותו אף על פי שאין צריך תשובה כשיגדל מכל מקום טוב לו שיקבל על עצמו איזה דבר לתשובה ולכפרה אף על פי שעבר קודם שנעשה בר עונשין¹ והוא מפסקי מהרא"י (תרומת הדשן) סי' ס"ב וכן הסכמת האחרונים דלא כרש"י ב"ק (צ"ח ע"ב) ואור זרוע (ה"ג סי' שמ"ו) והובא בהגות אשרי פרק החובל סי' ט' שמחייבים.

ועל פי הנ"ל נראה שמאחר והעט עיפרון קיים צריך להחזיר וכ"כ בשו"ת אגרות משה (ה"א סי' פ"ח) אך בשו"ת כתב סופר (או"ח סי' קכ"ו ד"ה ולגוף קושיית התוס') כתב שקטן שהגדיל אינו שייך בחיוב השבה אלא שבית דין מצווים להשיב הגזילה אך מפשטות לשונות הפוסקים לא משמע הכי וכן נראה פשוט ביביע אומר (ח"ח סי' י').

ומה שביבז מהחודים של העיפרון נראה שאין כאן שווה פרוטה ופטור מהשבה אך יש לדעת מה שהביא הפתחי תשובה (סי' שמ"ח סק"ב) בשם שו"ת בית יעקב שכל שנהנה הקטן חייב בהשבה כשיגדיל (והוכיח כן מח"מ סי' רל"ה סעיף ט"ו) אך בערך ש"י (סי' שמ"ט) משיגו וכן בשו"ת מהר"מ שיק (ח"י"ד סי' שע"ה) וכ"כ ביביע אומר (שם סוף אות ה') שמהפוסקים לא משמע כן וע"ש באות ה' תשובת הרשב"א (ח"ד סי' קמ"ז) שמוכח להדיא שקטן שאכל גזל בילדותו ונהנה אינו חייב להשיב.

הלכה למעשה הקטן שגזל את העיפרון כיון שהגדיל יש להשיבו לנגזל, אמנם אינו צריך לשלם על החודים שהשתמש.

הדבר פשוט שכל לקיחת ממון בלא רשות הבעלים הרי זה אסור אלא שלקיחת ממון בסתר נקראת גניבה ולקיחה בגלוי נקראת גזל כמו שכתב מרן סימן שמ"ח סעיף א' "אסור לגנוב אפילו כל שהו דין תורה ואסור לגנוב אפילו דרך שחוק ואפילו על מנת להחזיר" ובסעיף ג' "איזהו גנב הלוקח ממון אדם בסתר ואין הבעלים יודעים אבל אם לקח בגלוי ובפרהסיא אין זה גנב אלא גזלן".

וכתב מרן בסימן שמ"ט סעיף ג' בזה"ל "קטן שגנב מחזירין קרן (רצונו לומר החפץ הנגנב) לבעלים אם הוא בעין ואם אין הוא בעין פטור אף לאחר שהגדיל" (וכן מבואר בסימן צ"ו סעיף ג' וברמב"ם פ"ד מהל' חבל ומזיק ה"ח) וטעם הדבר כיון שקטן אינו בר דעת כמו שכתב הסמ"ע (סק"ג) כדתנן בב"ק (פ"ז ע"א) "חרש שוטה וקטן פגיעתן רעה החובל בהם חייב והם שחבלו באחרים פטורים" ודייק הב"י מלשון הגמרא שאף לאחר שהגדילו פטורים מלשלם כנ"ל והוסיף בערוך השולחן אות א' שאם הגניבה אינה בנמצא אך נמצא חפץ אחר שהחליפו בו את הגניבה מחזירין את חליפיו (כמו שמבואר בשולחן ערוך שם סעיף א' לגבי אשת איש).

והרמ"א באורח חיים סימן שמ"ג כתב "וקטן שהכה את אביו או עבר

הלכות עמרן

המשך סליחות

יש לעמוד באמירת "אל מלך" ו"ג מידות. הספרדים נוהגים לעמוד מהפיוט "שבט יהודה" עד "אחד הוא אלקינו", ויש מהאשכנזים שנוהגים לעמוד כל הסליחות. מי שלא יכול לעמוד בסליחות, לפחות יעמוד בשעת אמירת י"ג מידות רחמים וביודוי.

יש נוהגים שהש"ץ מתעטף בטלית בשעת אמירת הסליחות בגלל י"ג מידות שבה. ויש שאינם נוהגים כן כיון שבדרך כלל אומרים סליחות בלילה שאינו זמן ציצית. ולמעשה, אם אומרים סליחות בלילה לא ילבשו טלית, אך אם אומרים סליחות ביום יתעטף השליח ציבור בטלית. ובמקומות שנהגו להתעטף בטלית באמירת סליחות בלילה, יתעטפו ב"טלית שאולה" שהיא טלית שאין מברכים עליה, ויתכונן הש"ץ שהוא לובש הטלית לכבוד בלבד. (עיין משנ"ב ס"ק י).

אחרי "ושם נאמר" אומר הקהל בלחש: "ויעבור ה' על פניו ויקרא", והש"ץ קורא מילים אלו בקול רם. ואחר כך כולם כאחד אומרים בקול רם: "ה' ה'" וכו'. וישחה מעט כשאומר "ויעבור" ויזקוף כשאומר "ויקרא". כשאומר "ה' | ה'" יטעים את ההפסק שבין שם "ה'" הראשון, לשם "ה'" השני. וכשאומר "ה' | ה'" יחזור וישחה מעט ויגביה רגליו מעט, וימשיך "אל רחום ותנון" וכו' ביחד עם הש"ץ.

אם אין מנין בשעה שמתחילים את הסליחות - יתפללו כסדר. וכשיאמרו "אל מלך" יאמרו עד "וכן כתוב בתורתך" ויאמרו י"ג מידות בטעמים. כאשר יתאסף מניין - יאמרו ג' פסוקים וחצי קדישי ואחר כך ימשיכו ממקום שפסקו, ואינם צריכים לחזור. (עיין שו"ע תקס"ה סעי' ה' ועיין לקמן סעיף לד).

אם התחיל "ויעבור" עם הציבור והם ממהרים או שהוא קורא לאט - יכול להמשיך ולומר י"ג מידות לבדו. אולם אם התחיל "וידוי" או "אל מלך" עם הציבור ולפני שהגיע ל"ג מידות הם כבר סיימו אותם - יאמר י"ג מידות בטעמים ולא בדרך תפילה, או שיהרהר י"ג מידות בלבד.

הלכות שבת

שאלה: האם חובה להדליק נרות שבת?

תשובה: הגמ' בשבת (כה:) אומרת אמר רב הדלקת נר שבת חובה. וכן פסק השו"ע (סי' רס"ג ע"ב) וז"ל אחד האנשים ואחד הנשים, חייבים להיות בבתיהם נר דלוק בשבת, ואפילו אין לו מה יאכל שואל על הפתחים ולוקח שמן ומדליק את הנר, שזה בכלל עונג שבת הוא.

שאלה: מה הטעם שצריך להדליק נרות שבת?

תשובה: בטעם החיוב להדליק נרות שבת נאמרו ג' טעמים:

- א.** רש"י (שבת כה: ד"ה חובה) כתב משום כבוד שבת פירוש שסעודה לאור הנר מוגדרת סעודה חשובה, לכן צריך נר דלוק במקום הסעודה משום כבוד שבת.
- ב.** התוס' הרמב"ם (שבת פ"ה הל"א) כתבו משום עונג שבת, פירוש מדליקים נרות כדי שיהיה אור בבית, שהרי כשאין אור בבית אין שלום בית, כיון שעלול למעוד בחשיכה וליפול, וכשאין שלום בית אין עונג שבת, ולכן תקנו חכמים להדליק נרות שבת.
- ג.** רבינו האריז"ל (פנ"ח שער שבת פ"ד) כתב אשה המדלקת נרות למטה כאילו מדלקת נרות בשמים ומבטלת כוחות של הסטרא אחרא.

שיעורי תורה מרבני בית מדרן במגוון נושאים <<< www.ateretm.org

תיקון הנפטרים

"אין נחת רוח בעולם שיכול הבן לגרום להוריו יותר מן התיקון הנפטרים... ויש בידי התיקון הזה להצילו ולהביאו למנוחתו" (מאמרי רבותינו ז"ל)

עלות התיקון - 180 ₪ לשם

להעברת שמות לפדיון נפש / תיקון הנפטרים: 054-4477562

עטרת מרדכי.קום

פדיון נפש

כל מי שעושים עבורו פדיון נפש בערב ראש השנה ובערב יו"כ - "בודאי משלים שנתו" (שער הכוונות)

פדיון הנפש לברכה וישועה יערך אי"ה בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים

ע"י ראש ישיבת ישיבת המקובלים בית אל - הגה"צ המקובל הרב ישראל אביחי שליט"א

בבית הכנסת ע"ש הרב גץ בכותל המערבי. עלות 2 הפדיונות 180 ₪ לשם

עטרת תפארת

העלון מוקדש לע"נ מלכה גינה בת רחל ע"ה
לרפואת עדי בת מזל תחיי וריעות בת גילה תחיי

אורייתא הפרשה מזוית נשית

זה אינו ראוי, אבל הם לפחות הולכים להידבק בצדיקים. ותמוה הדבר במיוחד בימים נוראים ובחגים, בהם אדם מקבל שפע רוחני ממרום; בהם הוא נידון לכל השנה כולה; בהם הקדוש-ברוך הוא משפיע לבניו שפע רב מ"שער השמים" - "פתחי עולם", שורש החיות של כל ההווה כולה - ירושלים.

ובכלל, לצאת לחו"ל לבתי-מלון? אפילו אלו שבהם הכשרות מהודרת. תהיה מהודרת ככל שתהיה, הכשרות המהודרת של חו"ל בדרך כלל אינה מגיעה למינימום הדרישות ההלכתיות בבישול עכו"ם, פת עכו"ם, חלב עכו"ם, ושאר איסורים, ה' ישמרנו.

אשר על כן, אנו חייבים להעמיד מול עינינו את דברי "אור החיים", המהדהדים באוזנינו מאז שנכתבו ועד היום - **"אין שמחה אלא בארץ-ישראל!"**

העונג והנופים, השקט והרוגע של חו"ל אינם אמת, אינם שמחה, אינם חיים. אף יש בהם קצת זלזול בקדושתה ובטובה של ארץ-ישראל, עליה אנו אומרים בכל ברכת המזון - "ארץ חמדה, טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו", ולדברים אלה צריכים אנו אף לצרף מעשים. ברוך אומר ועושה! (מתוך "דברי מרדכי")

"והיה כי תבואו אל הארץ" - אומר על כך "אור החיים" הקדוש, כי מה שהכתוב השתמש בלשון "והיה", שכידוע הוא לשון שמחה, אין זה כי אם לעורר אותנו שאין לשמוח אלא בישיבת הארץ, על דרך אומרנו "בשוב ה' את שיבת ציון היינו כחולמים, אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רינה".

"אור החיים" הקדוש לא רק כתב על הדברים, אלא אף ביצע את הדברים בפועל. עשה מעשה ועלה לארץ-ישראל, לירושלים עיר הקודש, הקים ישיבה ולימד בה תלמידים הרבה.

באותה תקופה שבה עלה רבי חיים בן עטר לארץ-ישראל, לא גרו בה כי אם מתי-מעט. עם ישראל רובו ככולו עוד התגורר בארצות נכר, ומעשהו של "אור החיים" הקדוש היה בבחינת "נחשון בן עמינדב", שבמעשה גבורתו הראה את הדרך לכלל ישראל. כך גם עשו עוד כמה מגדולי האומה הישראלית, בהם האר"י הקדוש, הרמ"ק וכמובן רבי יוסף קארו, הרדב"ז, השל"ה ועוד ועוד.

כל גדולי האומה הללו הבינו שעץ החיים של עם ישראל משריש ופורח רק בארץ-ישראל, ולכן הם עזבו את חו"ל ועלו לארץ-ישראל.

יש להדגיש את העניין הזה במיוחד כיום, כשיש מודעות הקוראות לאנשים לבלות בבתי-מלון בחו"ל. אם היה מדובר בתפילה על קברי צדיקים, ניחא. גם

תאמר לבית יעקב

ש"ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

ש: האם רצוי להניח את נרות השבת על השולחן?

ת: מנהג האשכנזים שמניחים את הנרות על שולחן השבת,

אולם מוטב שלא להניחם על השולחן, מכמה טעמים:

* - מפני שעלול לכבות את הנרות או לגרום לכיבויים [נרות הפרפין המצויים היום דקים מאוד, ואם ינענעו את השולחן הפרפין שנמס יישפך, וזה כגרום כיבוי. וכן נרות השמן עלולים להישפך גם הם, והוי מכבה בידיים].

* - משום שרצוי במידת האפשר שהשולחן יהיה בצפון ומנורה תהיה בדרום, כלומר, שיהיו נפרדים האחד מן השני. הנהגים כיום להניח את הנרות על השולחן - צריכים להזהר מאוד ששולחן השבת יהיה יציב ולא יתנועע בזמן הסעודה.

(מעובד מתוך "מאמר מרדכי-שבת" חלק י"ב)

פיה פתחה נשים ונפלאות

בת כהן לבן תורה

הייתי תלמיד ישיבת הסדר, והגעתי לגיל שידוכים. ב"ה הכרתי מישהי, הייתה בינינו נשיאת חן ובשלב מסוים רצינו להתחתן. הכול היה טוב ויפה, הכלה נאה וחסודה, אבל אבי אמר לי שלא אוכל לשאת אותה לאישה כי הבחורה היא בת כהן. לא הבנתי כלום. הרי זו זכות גדולה להידבק בזרעו של אהרון הכהן ע"ה. אבל אבי הסביר לי שבמשפחתנו, השייכת לקהילת יהודי אפגניסטאן, עוברת מעין מסורת שאין לנו להינשא לבנות כהן. להשיא בנות לכהנים אין בעיה, אך לא להפך. למה? הדעה הרווחת במשפחה היא מתוך כבוד לכהנים, שלא "להוריד הכהנת מדרגתה" להיות כישראל פשוט.

אמרתי לאבי שלדעתי זה רק מכביד על הכהנים ולא מוסיף להם שום כבוד, אבל זה לא עזר. בצר לי פניתי אל ראש הישיבה שלי, אולי תהיה לו עצה טובה בעבורנו, והוא המליץ שנשאל את הרב זצ"ל. וכך השכמנו קום, ראש הישיבה, אבא שלי ואני, ונסענו על מנת להגיע לבית הכנסת של הרב בירושלים לתפילת ותיקין. אחרי התפילה מסרתי לרב דף ובו מתואר הסיפור בקצרה.

הרב קרא את הדברים מתחילתם ועד סופם, פנה אל ראש הישיבה ושאל עלי: "האם הוא בן תורה?" ראש הישיבה לא ענה. הרב חזר על שאלתו: "האם הוא בן תורה?" גם אני עצמי הרגשתי איזושהו פחד לענות, למרות שעסקתי בישיבה בתורה, האם אני ראוי להיקרא בן תורה? הרב זצ"ל קטע את המבוכה ואמר בזו הלשון: "בן תורה - אל חשש". ב"ה התחתנו ונולדו לנו שתי בנות מתוקות. אבל אני מרגיש שלמרות שדברי הרב לא הופנו אלי בצורה ישירה, כאילו הרב אומר לי: **שים לב שכל ההיתר לשאת בת כהן מבוסס על כך שעליך להיות בן תורה.** מאז אני משתדל להיות ראוי לכינוי הזה. יש לי לא מעט נפילות, אבל אני לומד תורה ומלמד שיעורי תורה. בכל כוחי אני משתדל להצדיק את התואר הזה, בן תורה, ולהיות ראוי לאשתי, בת כהן. ראוי להידבק בזרעו של אהרון הכהן. (מעובד מתוך אביהם של ישראל)

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: כי תבוא

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

רוח הקדש לכבוד של ארץ-ישראל

ספר הרב זצוק"ל, פעם בקרתי בישיבה בחו"ל ובה כאלף בחורים. שאלתי אותם באיזה ענין הם עסוקים, ואמרו לי: אמרתי להם חדושים מאותה הסגיה שהיו עסוקים בה ושמחו מאוד.

היה שם רב אחד שהיה חשוב בעיני עצמו והיה קשה לו שמכבדים תלמיד-הכם מארץ-ישראל, ואמר לי: יש לי קשיה לסתר את כל דבריך, אלא שאני לא אומר אותה משום כבוד תלמידי-הכמים של ארץ-ישראל.

כל אחד מבין שמלים כאלה הן כאלו לכבוד של ארץ-ישראל, אבל הן באמת בזיון לחכמי ארץ-ישראל, שבאמת התורה שלה לא כל כך אמיתית אבל מרחמים עליהם ולכן לא מעמידים אותם במבחן. ובאמת אינך יכול לענות על שאלה שלא שאלו אותך.

הסתכלתי עליו ואמרתי לו לפני כלם: אני יודע מה אתה רוצה להקשות עלי. הוא התפלא ולא האמין שאני אוכל לדעת מה הוא חושב. המשכתי ואמרתי לו את הקשיה שעלתה בדעתו, ואותו "מקשה" היה בפלא גדול שקראתי את מחשבתו. אחר כך אמרתי לו גם את התשובה לשאלתו, וראיתי שהוא נסער מאוד. כל מחשבתו המזלזלת על תלמידי חכמים של ארץ-ישראל נסתרה.

האמת היא שזה לא מכוחי, זו היתה סיעתא דשמיא מיחדת לכבוד של ארץ-ישראל. שידעו תלמידי-החכמים של חוץ-לארץ שאין תורה כתורה של ארץ-ישראל. (מעבד מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

חידושים בפרשה

שבת שלום וילדים יקרים, בפרשתנו נאמר:

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלקיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה" (כ"ו, א)

אומרים חז"ל: אין "והיה" אלא לשון שמחה. בעל 'אור החיים' הקדוש מסביר, שהתורה מזכירה את הבאה לארץ ישראל בלשון שמחה, כדי ללמדנו שאין שמחה שלמה אלא למי שיושב בארץ ישראל. וכך הוא כותב: "אמר 'והיה' לשון שמחה, להעיר שאין לשמח אלא בישיבת הארץ, על דרך אומרו (תהלים קכ"ב): 'אז ימלא שחוק פיני'".

למרות שגם בחוץ לארץ לומדים תורה וגם שם שמחים בשבתות ובמים טובים, עם זאת אבל השמחה המשלמת היא דוקא בארץ ישראל דוקא, שכן ארץ ישראל מקדשת מכל הארצות.

בזהר הקדוש (פרשת במדבר קי"ח ע"א) כתוב, שאין שמחה אלא בעת שעם ישראל נמצא על אדמתו בארץ ישראל. מובא שם בשם ר' אבא שאין שמחה בחוץ לארץ. ר' אלעזר אומר, פסוק אחד אומר: "עבדו את ה' בשמחה" (תהלים ק, ב'), ופסוק אחר אומר: "עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה" (שם ג, י"א); בזמן "דישראל שראן בארעא קדישא" (בזמן שישראל מצוין בארץ הקדש) - בשמחה, ובזמן "דישראל שראן בארעא אחרא" (בזמן שישראל מצוין בארץ אחרת) - גלו ברעדה.

עוד אומר בעל 'אור החיים' הקדוש: וישיבת הארץ היא מצוה נפרדת ממצות כבוש הארץ. הפסוק אומר: "נתן נשמה לעם עליה ורוח להלכים עליה", והבאור הוא שהקב"ה נותן נשמה למי שגר בארץ. אכן, גם התירים שבאים לטיל בארץ, אף שאינם גרים בקביעות בארץ, הם זוכים במצוה רבה וחסובה על עצם הטויל באדמת הארץ. (מעבד מתוך "דברי מרדכי")

חידות

1. באיזו מצוה התחייבו בני ישראל בבואם לארץ?
2. אילו פרות מביאים לבכורים?
3. בתוך מה היו מביאים את הפרות?
4. אחרי מעבר ישראל את הירדן- מצאים הם להקים מזבח, היכן?
5. הברכה- על הר גריזים, הקללה- על הר עיבל, והיכן עמדו הלויים?
6. מה פרוש המלה: משאתך?

בדיחה

אבי: שמשון כל כמה זמן אתה מתקלח?
שמשון: כל ערב שבת מברכין חדש אדר ב.

גדולים צדיקים

המקבל האלוקי הרב מאיר יהודה גץ זצ"ל רב הכתל וראש ישיבת המקבלים בית אל

הרב נולד בתוניסיה למשפחה בעלת שושלת רבנים מכבדת, והוא צאצא של אור החיים הקדוש מצד אמו.

הרב עלה עם משפחתו לארץ ישראל כאשר היו להם כבר ארבעה ילדים, ואף שלא היה חיב לשרת בצבא עקב כך שהיה אב לילדים, הוא התעקש לשרת בצבא. שנים לאחר מכן, הרב שכל את בנו אבנר, שנפל בקרב על ירושלים במלחמת ששת הימים. תקופה קצרה לאחר מכן, עברו הרב ואשתו מפרס בן זמרה לירושלים, והתיישבו ברבע היהודי. בשנת תשכ"ט, מנה לרב הכתל.

במשך 12 שנותיו בתפקיד, הרב השקיע את מיטב המאמצים לטפול ודאגה לכל הקשור בכתל. הקים מחדש את ישיבת המקבלים בית אל, המדרגות העולות אל הרבע היהודי מרחבת הכתל נקראות על שמו של הרב 'מעלות הרב מאיר יהודה גץ' וכן בית הכנסת שבמנהרות הכתל, שאת הקמתו זם הרב, ושל אחר מותו נקרא על שמו. נתבש"מ בכג' אלול. זיע"א